

Cinema Paradiso, a Taxisofőr, Mad Men - a szinkronrendezői munka rejtelsei

Az eredeti filmes karaktereknek magyar hangot kölcsönző munkálatok legfőbb minőségi „őrei” a szinkronrendezők. Közülük az egyik legjelesebb, a Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszttel kitüntetett Aprics László volt a vendége a Kommunikációs és PR Szakosztály május végi estjének.

Az összejövétel háziasszonyaként, a szinkron világában is otthonos, „bársonyos hangú” Zahorán Adrienne, egykori rádióbemondó, filmes munkák narrátora, hírszerkesztő terelgette a beszélgetést.

Mint a bevezetőben elhangzott: a mozgóképek magyar kedvelői kivételes helyzetben vannak. Napjainkban immár válogathatnak a szinkronizált, az eredeti nyelvű, az eredeti nyelvű és magyar felirattal ellátott, a filmszínházakban, a különféle televíziós csatornákon műsorra tűzött, illetve az interneten elérhető alkotások sorának rendkívül gazdag választékából. Mindazonáltal ma is a szinkronizált, vagyis a magyar nyelven megszólaló „mozik” a legnépszerűbbek.

A több évtizedes szinkronrendezői tapasztalattal rendelkező Aprics László bevezetőben szólt arról, hogy az 1970-es évek elején a Magyar Televízióba kerülve dolgozott felvételvezőként, majd gyártásvezetőként is, végigjárta a szakmai ranglétrát. A Színház- és Filmművészeti Főiskola adásrendező szakán diplomázott.

Úgy fogalmazott: az 1980-as évek jelentették a hazai szinkronművészet csúcskorszakát. Akkoriban még sokkal több időt fordíthattak egy-egy film munkálataira, a színészeknek módjukban állt megnézni a műveket, ismerkedhettek az általuk megformálandó karakterrel, s így egyéniségükkel, tehetségükkel, játéktílusukkal jelentősen hozzájárultak az alkotás magyarországi sikeréhez.

Az ország legnevesebb művészeinek hangján szólaltak meg kiváló külföldi színészek, olyan ikonikus párok szórakoztatták a közönséget, mint például Roger Moore - Láng József, Tony Curtis - Sztankay István, Sean Connery - Kristóf Tibor, Peter Falk - Szabó Gyula vagy Woody Allen - Kern András kettőse.

Ebben az időben a filmekben hallható lármát, zúgást, zörgést, robajokat, dörömbölést, bűgást, kopácsolást, ajtó, ablak csukódását, a lépteket, a víz csepegését, az eső kopogását, a mennydörgést és a további sokféle hanghatást az úgynevezett zajbrigád produkálta a stúdióban. A négytagú csapat fantasztikusan élethű hangokat csiholt ki meglepő tárgyai, eszközei segítségével.

A digitális technika elterjedésével aztán beköszöntött a „rögtön felvétel” időszaka. A szinkronizáló, fején a fülhallgatóval szinte „elsőre” mondja a magyar szöveget, ami rendkívüli összpontosítást

igényel a közreműködőtől. Emiatt is veszített ázsijából a szinkron színészet, és a színi direktorok sem mindig nézik jó szemmel, ha vezető művészük esetleg ilyen munka miatt fáradtabb a teátrumi próbákon.

Aprics László beavatta az érdeklődőket olyan kulisszatitokba is, miszerint már jó ideje a tengeren túli forgalmazók a kiküldött hangminták számítógépes grafikonon megjelenő hasonlósági mutatói, vagyis a hangi egyezések alapján fogadják (vagy utasítják) el, hogy ki lehet az adott játékfilmben egy-egy amerikai színész magyar nyelvű megszólaltatója. A tv-sorozatok esetében nincsenek ilyen kikötések - fűzte hozzá.

Az est résztvevői a vendég által jegyzett filmek közül részleteket láthattak többek között Giuseppe Tornatore lírai Cinema Paradisójának az első, valamint a Sisi filmtrilógia második hazai változatának egyik részéből. Ebben debütált Györgyi Anna, akit Aprics László fedezett fel a magyar szinkronnak.

Aprics László nevéhez fűződik többek között a Hannah és nővérei, a Távolság Afrikától, a Taxisofőr első változatának, a Becéző szavak című mozifilmeknek, a Mad Men, a Szívek szállodája és Az ifjú pápa című tv-sorozatoknak a szinkronrendezői munkája is.

Pataki Kata